

„персонален“ диалог, в който преобладава ролята на психологическата ситуация, „ситуационен“, в който преобладава реалната, предметна ситуация, и „разговор“, в който ударението се поставя върху специфичната семантична структура на диалога. Първите два типа диалог зависят от външните обстоятелства, докато третият се основава върху противопоставянето на различни контексти, носители на значенията, разкривайки диалога като верига от остри семантични преобръщания, които се появяват на границите между отделните реплики. И така, Димитър Димов е възприеман като майстор на диалога в третия аспект на неговото проявление, поради което жанрът на творбата му се характеризира като „пиеса на светския разговор“, ако следваме немскоезичния контекст, или като „салонна комедия“, ако се придържаме към англоезичното определение. Този тип пиеса залага на изкуството да разговаряш, а мястото на разговора е стаята за гости или салонът, където се събира светското общество. И двата елемента са налице в пиесата „Виновният“. Действието протича в обширен хол със старинна мебел, а негов собственик и домакин е героят Петрински, който направлява хода на разговора, така че той да не засяга взаимните чувства на говорещите, нито пък да вмъква детайли от актуалната за героите ситуация, която всъщност и на него не му е напълно известна. Съсредоточаването на вниманието на драматурга към разговора като основен носител на диалога означава най-малко две неща: през петдесетте години в България има обективни носители на изкуството да се разговаря - прочутият столичен хирург Петрински, чиято кариера е започнала преди разделната 1944 г., художницата Глафира, чието академично образование е завършило преди същата година, като и двамата са продължителни на семейни културни традиции. Успешното участие в диалога на останалите действащи лица, които макар и според критиката да не достигат уменията на споменатите вече герои, също се дължи на реални социални фактори: Теодоси е съученик от гимназията на Петрински, Велизар е социалистически поет, 50-годишната Ана е прекарала 38 години от живота си в предишната България. Най-малко реплики в пиесата произнася най-младата героиня - Мария, която е получила лекарското си образование в нова България. И второ - в средата на петдесетте години българското общество все още не е достатъчно консолидирано от една господстваща идеология, не е хомогенизирано в социални слоеве, нито пък е успокоено след превратните събития от предходното десетилетие, а аналогични процеси протичат и в настоящето, петото десетилетие на века. Фактът, че в пиесата то,